

Maria Batieva's autobiography

Мæрусыйы автобиографи

Автобиография Марии Батиевой

Maria Batieva, Dargavs

Мария Батиева, с. Даргавс

1.1 Ам райгуырдтæн , æз ам скъоламæ
ам рай- гуырд -тæн æз ам скъола -мæ
DemProx.IN PV be.born PST.INTR.1SG I DemProx.IN school ALL
бацыдтæн , ам уæд седьмойтæй йеддæйтмæ нæма
ба- цыд -тæн ам уæд седьмой -т -æй йеддæйтмæ нæма
PV go PST.INTR.1SG DemProx.IN then PL ABL except not.yet
уыдис мæ семилетка куы фæдæн , уæд Хъобанмæ
уыд -ис мæ семилетка куы фæ- дæн уæд Хъобан -мæ
be PST.INTR.3SG and seven-year.school if PV be.PRS.1SG then Koban ALL
ацыдтæн .
а- цыд -тæн
PV go PST.INTR.1SG

Here I was born, here I went to school, there was only a seven-year school here, when I finished the 7th grade, I went to study to Koban.

1.2 Уым дæсæм кълас фæдæн .
уым дæс -æм кълас фæ- дæн
DemDist.IN ten ORD class PV be.PRS.1SG

There I finished the 10th grade.

2.1 Стæй уæд уырдыгæй куы æрбацыдтæн , хæст нæ
стæй уæд уырдыгæй куы æрба- цыд -тæн хæст =нæ
then then from.there if PV go PST.INTR.1SG war =1PL.ENCL.GEN
æрæййæфта , хæсты рæстæг уыди уый , æмæ
æр- æййæфт -а хæст -ы рæстæг уыд -и уый æмæ
PV get PST.TR.3SG war GEN time be PST.INTR.3SG DemDist.NOM and
хæсты фæстæ , фæстæмæ , ам скъола байгом кодтой .
хæст -ы фæстæ фæстæмæ ам скъола бай- гом код -т -ой
war GEN after back DemProx.IN school PV open do TR PST.TR.3PL

Then, when we returned from there, the war caught us, it was wartime then, and after the war they opened a school here.

2.2 Æмæ гыццылæй стырай иууылдæр пятый къласы онг
æмæ гыццыл -æй стыр -æй иууылдæр пяты -й кълас -ы онг
and small ABL big ABL all class GEN till
дзы уыдис æмæ пятыйтæм бацыдыстæм æмæ
=дзы уыд -ис æмæ пятый -т -æм ба- цыд -ыстæм æмæ
=3SG.ENCL.INESS be PST.INTR.3SG and PL ALL PV go PST.INTR.1PL and
уæд дыккаг хатт седьмойты фæстæм .
уæд дыккаг хатт седьмой -т -ы фæстæм
then second time PL GEN back

The young and the older, everyone studied here until the fifth grade, and we went to the fifth and for the second time to the seventh grade.

3 Стæй уæд æз куысты ныллæууыдтæн æмæ иу афæдз куы
 стæй уæд æз куыст -ы ныл- лæууыд -тæн æмæ иу афæдз куы
 then then I work INESS PV stand PST.INTR.1SG and one year if

бакуыстон уæд мæ куы стæй ахуырма арвыстой
 ба- куыст -он уæд мæ куы стæй ахуыр -мæ а- рвыст -ой
 PV work PST.TR.1SG then and if then study ALL PV send PST.TR.3PL

Ростовмæ , уым сахуыр кодтон , стæй уæд
 Ростов -мæ уым с- ахуыр код -т -он стæй уæд
 Rostov ALL DemDist.IN PV study do TR PST.TR.1SG then then

ыссыдтæн , мæ ма иу чысыл ахуыстон æмæ уæд
 ыссыд -тæн мæ =ма иу чысыл а- куыст -он æмæ уæд
 climb.up PST.INTR.1SG and =yet one little PV work PST.TR.1SG and then

чынды ацыдтæн , 56 азы
 чынды -ы а- цыд -тæн аз -ы
 bride INESS PV go PST.INTR.1SG year INESS

Then I went working, and after I had worked for a year, then they sent me from the work to study in Rostov, there I studied, then I returned and worked a little bit more, then I married, in 1956.

4.1 Æмæ ныццыдтæн гьер мæ ног хæдзæрма
 æмæ ныц- цыд -тæн гьер =мæ ног хæдзæр -мæ
 and PV go PST.INTR.1SG now =1SG.ENCL.GEN new house ALL

ахастой мæ по обычаю ирон æгъдæуттæ куыд вæййынц
 а- хаст -ой мæ по ирон æгъдæу -ттæ куыд вæйй -ынц
 PV carry PST.TR.3PL and Ossetic custom PL how happen PRS.3PL

йæ афтæ алцытæ æмæ уæд цæрын райдыдтон
 йæ= афтæ алцы -т -æ æмæ уæд цæр -ын ра- йдыд -т -он
 POSS.3SG= so any PL NOM and then live INF PV begin TR PST.TR.1SG

дарддæр бинонтимæ фæцардыстæм стæй уæд рахицæн
 дард -дæр бинон -т -имæ фæ- цард -ыстæм стæй уæд ра- хицæн
 distant COMPAR family PL COMIT PV live PST.INTR.1PL then then PV separate

стæм уæд иу цалынмæ хæдзæрма иннæ чынды æрцыди уæд
 стæм уæд =иу цалынмæ хæдзæр -мæ иннæ чынды æр- цыд -и уæд
 be.1PL then =ITER until house ALL other bride PV go PST.INTR.3SG then

мæхицæн ничи кодта
 мæ= -хицæн ничи код -т -а
 POSS.1SG= REFL.DAT nobody do TR PST.TR.3SG

And I came to the new house, they brought me, according to Ossetic traditions it is like this. And then we started living and then lived with his family, and after that we separated from his parents, as it is said, until after a new bride comes into the house, until then we didn't separate.

4.2 Стæй уæд иунæгæй иу куы уыди уæд та иу
 стæй уæд иунæг -æй =иу куы уыд -и уæд =та =иу
 then then single ABL =ITER if be PST.INTR.3SG then =CONTR =ITER

мад æмæ фыдимæ цæргæйæ баззадис ныртæккæ
 мад æмæ фыд -имæ цæр -гæ -йæ ба- ззад -ис ныртæккæ
 mother and father COMIT live CONV ABL PV stay PST.INTR.3SG now

уый дæр нал и
 уый =дæр нал и
 DemDist.NOM =PTCL no.longer EXST

And when, it is said, they have one child, they remained with the parents, this no longer exists now too.

4.3 **Æмæ чындз куы рхастам дыккаг уæд мах рацыдыстæм**
 æмæ чындз куы р- хаст -ам дыккаг уæд мах ра- цыд -ыстæм
 and bride if PV carry PST.TR.1PL second then we.NOM PV go PST.INTR.1PL

æмæ нæхицæн ацы хæдзар скодтам æмæ ам
 æмæ нæ= -хицæн ацы хæдзар с- код -т -ам æмæ ам
 and POSS.1PL= REFL.DAT DemProx house PV do TR PST.TR.1PL and DemProx.IN

цæрын райдыдтам
 цæр -ын ра- йдыд -т -ам
 live INF PV begin TR PST.TR.1PL

And when the second son married, then we left them and built ourselves this house and started living here.

5.1 **Æмæ уæд сывæллæттæ дæр фæзындысты æмæ уæд съкола**
 æмæ уæд сывæллæ -тт -æ =дæр фæ- зынд -ысты æмæ уæд съкола
 and then child PL NOM =PTCL PV appear PST.INTR.3PL and then school

дæр ам фесты дыууæ лæппуйы æмæ чызг
 =дæр ам фæ- сты дыууæ лæппу -йы æмæ чызг
 =PTCL DemProx.IN PV be.PRS.3PL two boy GEN and girl

And there children appeared and finished school here, two sons and a daughter.

5.2 **Ам фесты деветыйтæ стæй уæд ацыдысты**
 ам фæ- сты деветый -т -æ стæй уæд а- цыд -ысты
 DemProx.IN PV be.PRS.3PL ninth PL NOM then then PV go PST.INTR.3PL

Here they finished the 9th grade and left.

5.3 **Æмæ æртæйæ дæр уæлдæр ахуырад райстой лæппутæ**
 æмæ æртæ -йæ =дæр уæлдæр ахуырад ра- йст -ой лæппу -т -æ
 and three ABL =PTCL higher education PV take PST.TR.3PL boy PL NOM

дæр чызг дæр
 =дæр чызг =дæр
 =PTCL girl =PTCL

And all the three have received a higher education, the boys and the girl.

5.4 **Бахъуыддæгтæ сын кодтам чындзытæ**
 ба- хъуыддæг -тæ =сын код -т -ам чындз -ытæ
 PV business PL =3PL.ENCL.DAT do TR PST.TR.1PL bride PL

æрхастой дыууæ чындзы чызг дæр æрвыстам
 æр- хаст -ой дыууæ чындз -ы чызг =дæр æрвыст -ам
 PV carry PST.TR.3PL two bride GEN girl =PTCL send PST.TR.1PL

йæ мæ мах ам фæтухæнтæ кодтам æмæ
 =йæ мæ мах ам фæ- тухæн -тæ код -т -ам æмæ
 =3SG.ENCL.GEN and we.NOM DemProx.IN PV torment PL do TR PST.TR.1PL and

мах нал ацыдыстæм фæлæ уæддæр уыдон ам
 мах нал а- цыд -ыстæм фæлæ уæддæр уыдон ам
 we.NOM no.longer PV go PST.INTR.1PL but still DemDist.PL.NOM DemProx.IN

ма баззайой зæгъгæ сын сæ дыууæйæн
 ма ба- ззай -ой зæгъ -гæ =сын =сæ дыууæ -йæн
 NEG PV stay SBJV.3PL say CONV =3PL.ENCL.DAT =3PL.ENCL.GEN two DAT

дæр хæдзæртæ ба ... скодтам балхæдтам
 =дæр хæдзæр -тт -æ ба с- код -т -ам ба- лхæд -т -ам
 =PTCL house PL NOM PV do TR PST.TR.1PL PV buy TR PST.TR.1PL

гораты чызгæн дæр йæхицæн ис уым хæдзар
 горат -ы чызг -æн =дæр йæ= -хицæн ис уым хæдзар
 town INESS girl DAT =PTCL POSS.3SG= REFL.DAT EXST DemDist.IN house

They made their affairs, they married, we had two brides, the daughter also married, and we struggled here, we did not leave for the city, but anyway, so that they would not remain here, we bought the two sons homes in the city, the daughter also has her own home.

5.5 **Æмæ уым цæрынк гьер нæ внуктæ** ,
 æмæ уым цæр -ынц гьер нæ= внук -т -æ
 and DemDist.IN live PRS.3PL now POSS.1PL= grandson PL NOM
нæ бæрæг кæнынц , алы выходнойтты дæр
 =нæ бæрæг кæн -ынц алы выходной -тт -ы =дæр
 =1PL.ENCL.GEN remarkable do PRS.3PL every holiday PL INESS =PTCL
ам ваййынц , лæппутæ дæр , бинонтæ , иууылдæр
 ам вайй -ынц лæппу -т -æ =дæр бинон -т -æ иууылдæр
 DemProx.IN happen PRS.3PL boy PL NOM =PTCL family PL NOM all
 , **чындытæ дæр , уæгъд рæстæг сын куы ваййы** ,
 чынды -ытæ =дæр уæгъд рæстæг =сын куы вайй -ы
 bride PL =PTCL free time =3PL.ENCL.DAT if happen PRS.3SG
уæддæр ам ваййынц .
 уæддæр ам вайй -ынц
 still DemProx.IN happen PRS.3PL

And there they live, our grandchildren visit us, each weekend they come here, the boys too, all the family, and the brides too, when they have free time, then they come here still.

5.6 **Нæ нæ рох кæнынц , мах дæр ам**
 нæ =нæ рох кæн -ынц мах =дæр ам
 NEG =1PL.ENCL.GEN forgotten do PRS.3PL we.NOM =PTCL DemProx.IN
нæ бон цы ис кæнæм , фос дарæм ,
 нæ= бон цы ис кæн -æм фос дар -æм
 POSS.1PL= possibility what EXST do PRS.1PL cattle hold,keep PRS.1PL
зæххы куыст дæр кæнæм цалымæ бон уа , уæд мæ
 зæхх -ы куыст =дæр кæн -æм цалымæ бон уа уæд мæ
 land INESS work =PTCL do PRS.1PL until possibility be.SBJV.3SG then and
кæндзыстæм , стæй уæд нæ бон куы нал уа , уæд
 кæн -дзыстæм стæй уæд нæ= бон куы нал уа уæд
 do FUT.1PL then then POSS.1PL= possibility if no.longer be.SBJV.3SG then
ницы уал .
 ницы уал
 nothing more

They don't forget us, we also do what we can: we hold cattle, we work on land, until it is possible, we will do it, and when we will not be able [to work], we will do nothing more.

Maria Batieva's autobiography

Мæрусйы автобиографи

Автобиография Марии Батиевой

Maria Batieva, Dargavs

Мария Батиева, с. Даргавс

1.1 **Ам райгуырдтæн , æз ам скъоламæ**
 ам рай- гуырд -тæн æз ам скъола -мæ
 DemProx.IN PV be.born PST.INTR.1SG I DemProx.IN school ALL

бацыдтæн , **ам** **уæд** **седьмойтæй** **йеддæйтмæ** **нæма**
ба- цыд -тæн ам уæд седьмой -т -æй йеддæйтмæ нæма
PV go PST.INTR.1SG DemProx.IN then PL ABL except not.yet
уыдис **мæ** **семилетка** **куы** **фæдæн** , **уæд** **Хъобанмæ**
уыд -ис мæ семилетка куы фæ- дæн уæд Хъобан -мæ
be PST.INTR.3SG and seven-year.school if PV be.PRS.1SG then Koban ALL
ацыдтæн .

а- цыд -тæн
PV go PST.INTR.1SG

Here I was born, here I went to school, there was only a seven-year school here, when I finished the 7th grade, I went to study to Koban.

1.2 **Уым** **дæсæм** **кълас** **фæдæн** .
уым дæс -æм кълас фæ- дæн
DemDist.IN ten ORD class PV be.PRS.1SG

There I finished the 10th grade.

2.1 **Стæй** **уæд** **уырдыгæй** **куы** **æрбацыдтæн** , **хæст** **нæ**
стæй уæд уырдыгæй куы æрба- цыд -тæн хæст =нæ
then then from.there if PV go PST.INTR.1SG war =1PL.ENCL.GEN

æрæййæфта , **хæсты** **рæстæг** **уыди** **уый** , **æмæ**
æр- æййæфт -а хæст -ы рæстæг уыд -и уый æмæ
PV get PST.TR.3SG war GEN time be PST.INTR.3SG DemDist.NOM and

хæсты **фæстæ** , **фæстæмæ** , **ам** **скъола** **байгом** **кодтой** .
хæст -ы фæстæ фæстæмæ ам скъола бай- гом код -т -ой
war GEN after back DemProx.IN school PV open do TR PST.TR.3PL

Then, when we returned from there, the war caught us, it was wartime then, and after the war they opened a school here.

2.2 **Æмæ** **гыццылæй** **стырæй** **иууылдæр** **пятый** **къласы** **онг**
æмæ гыццыл -æй стыр -æй иууылдæр пятый -й кълас -ы онг
and small ABL big ABL all class GEN till

дзы **уыдис** **æмæ** **пятыйтæм** **бацыдыстæм** **æмæ**
=дзы уыд -ис æмæ пятый -т -æм ба- цыд -ыстæм æмæ
=3SG.ENCL.INESS be PST.INTR.3SG and PL ALL PV go PST.INTR.1PL and

уæд **дыккаг** **хатт** **седьмойты** **фæстæм** .
уæд дыккаг хатт седьмой -т -ы фæстæм
then second time PL GEN back

The young and the older, everyone studied here until the fifth grade, and we went to the fifth and for the second time to the seventh grade.

3 **Стæй** **уæд** **æз** **куысты** **ныллæууыдтæн** **æмæ** **иу** **афæдз** **куы**
стæй уæд æз куыст -ы ныл- лæууыд -тæн æмæ иу афæдз куы
then then I work INESS PV stand PST.INTR.1SG and one year if

бакуыстон **уæд** **мæ** **куы** **стæй** **ахуырма** **арвыстой**
ба- куыст -он уæд мæ куы стæй ахуыр -мæ а- рвыст -ой
PV work PST.TR.1SG then and if then study ALL PV send PST.TR.3PL

Ростовмæ , **уым** **сахуыр** **кодтон** , **стæй** **уæд**
Ростов -мæ уым с- ахуыр код -т -он стæй уæд
Rostov ALL DemDist.IN PV study do TR PST.TR.1SG then then

ыссыдтæн , **мæ** **ма** **иу** **чысыл** **акуыстон** **æмæ** **уæд**
ыссыд -тæн мæ =ма иу чысыл а- куыст -он æмæ уæд
climb.up PST.INTR.1SG and =yet one little PV work PST.TR.1SG and then

чындзы ацыдтæн , 56 азы
 чындз -ы а- цыд -тæн аз -ы
 bride INESS PV go PST.INTR.1SG year INESS

Then I went working, and after I had worked for a year, then they sent me from the work to study in Rostov, there I studied, then I returned and worked a little bit more, then I married, in 1956.

4.1 Æмæ ныццыдтæн гьер мае ног хæдзæрмæ
 æмæ ныц- цыд -тæн гьер =мае ног хæдзæр -мæ
 and PV go PST.INTR.1SG now =1SG.ENCL.GEN new house ALL
ахастой мае по обычаю ирон æгъдæуттæ куыд вæййынц
 а- хаст -ой мае по ирон æгъдæу -ттæ куыд вæйй -ынц
 PV carry PST.TR.3PL and Ossetic custom PL how happen PRS.3PL

йæ афтæ алцытæ æмæ уæд цæрын райдыттон
 йæ= афтæ алцы -т -æ æмæ уæд цæр -ын ра- йдыд -т -он
 POSS.3SG= so any PL NOM and then live INF PV begin TR PST.TR.1SG
дарддæр бинонтимæ фæцардыстæм стæй уæд рахицæн
 дард -дæр бинон -т -имæ фæ- цард -ыстæм стæй уæд ра- хицæн
 distant COMPAR family PL COMIT PV live PST.INTR.1PL then then PV separate
стæм уæд иу цалынмæ хæдзæрмæ иннæ чындз æрцыди уæд
 стæм уæд =иу цалынмæ хæдзæр -мæ иннæ чындз æр- цыд -и уæд
 be.1PL then =ITER until house ALL other bride PV go PST.INTR.3SG then
мæхицæн ничи кодта
 мæ= -хицæн ничи код -т -а
 POSS.1SG= REFL.DAT nobody do TR PST.TR.3SG

And I came to the new house, they brought me, according to Ossetic traditions it is like this. And then we started living and then lived with his family, and after that we separated from his parents, as it is said, until after a new bride comes into the house, until then we didn't separate.

4.2 Стæй уæд иунæгæй иу куы уыди уæд та иу
 стæй уæд иунæг -æй =иу куы уыд -и уæд =та =иу
 then then single ABL =ITER if be PST.INTR.3SG then =CONTR =ITER
мад æмæ фыдимæ цæргæйæ баззадис ныртæккæ
 мад æмæ фыд -имæ цæр -гæ -йæ ба- ззад -ис ныртæккæ
 mother and father COMIT live CONV ABL PV stay PST.INTR.3SG now
уый дæр нал и
 уый =дæр нал и
 DemDist.NOM =PTCL no.longer EXST

And when, it is said, they have one child, they remained with the parents, this no longer exists now too.

4.3 Æмæ чындз куы рхастам дыккаг уæд мах рацыдыстæм
 æмæ чындз куы р- хаст -ам дыккаг уæд мах ра- цыд -ыстæм
 and bride if PV carry PST.TR.1PL second then we.NOM PV go PST.INTR.1PL
æмæ нæхицæн ацы хæдзар скодтам æмæ ам
 æмæ нæ= -хицæн ацы хæдзар с- код -т -ам æмæ ам
 and POSS.1PL= REFL.DAT DemProx house PV do TR PST.TR.1PL and DemProx.IN
цæрын райдыттам
 цæр -ын ра- йдыд -т -ам
 live INF PV begin TR PST.TR.1PL

And when the second son married, then we left them and built ourselves this house and started living here.

5.1 Æмæ уæд сывæллæттæ дæр фæзындысты æмæ уæд ськола
 æмæ уæд сывæллæ -ттæ -æ =дæр фæ- зынд -ысты æмæ уæд ськола
 and then child PL NOM =PTCL PV appear PST.INTR.3PL and then school

дæр ам фесты дыууæ лæппуйы æмæ чызг .
 =дæр ам фе- сты дыууæ лæппу -йы æмæ чызг
 =PTCL DemProx.IN PV be.PRS.3PL two boy GEN and girl

And there children appeared and finished school here, two sons and a daughter.

5.2 Ам фесты деуытæ стæй уæд ацыдысты .
 ам фе- сты деуыт -т -æ стæй уæд а- цыд -ысты
 DemProx.IN PV be.PRS.3PL ninth PL NOM then then PV go PST.INTR.3PL

Here they finished the 9th grade and left.

5.3 Æмæ æртæйæ дæр уæлдæр ахуырад райстой лæппутæ
 æмæ æртæ -йæ =дæр уæлдæр ахуырад ра- йст -ой лæппу -т -æ
 and three ABL =PTCL higher education PV take PST.TR.3PL boy PL NOM

дæр чызг дæр .
 =дæр чызг =дæр
 =PTCL girl =PTCL

And all the three have received a higher education, the boys and the girl.

5.4 Бахъуыддæгтæ сын кодтам чындзытæ
 ба- хъуыддæг -тæ =сын код -т -ам чындз -ытæ
 PV business PL =3PL.ENCL.DAT do TR PST.TR.1PL bride PL
 æрхастой дыууæ чындзы чызг дæр æрвыстам
 æр- хаст -ой дыууæ чындз -ы чызг =дæр æрвыст -ам
 PV carry PST.TR.3PL two bride GEN girl =PTCL send PST.TR.1PL
 йæ мæ мах ам фæтухæнтæ кодтам æмæ
 =йæ мæ мах ам фæ- тухæн -тæ код -т -ам æмæ
 =3SG.ENCL.GEN and we.NOM DemProx.IN PV torment PL do TR PST.TR.1PL and
 мах нал ацыдыстæм фæлæ уæддæр уыдон ам
 мах нал а- цыд -ыстæм фæлæ уæддæр уыдон ам
 we.NOM no.longer PV go PST.INTR.1PL but still DemDist.PL.NOM DemProx.IN

ма баззайой зæгъгæ сын сæ дыууæйæн
 ма ба- ззай -ой зæгъ -гæ =сын =сæ дыууæ -йæн
 NEG PV stay SBJV.3PL say CONV =3PL.ENCL.DAT =3PL.ENCL.GEN two DAT

дæр хæдзæртæ ба ... скодтам балхæдтам
 =дæр хæдзæр -тт -æ ба с- код -т -ам ба- лхæд -т -ам
 =PTCL house PL NOM PV do TR PST.TR.1PL PV buy TR PST.TR.1PL

гораты чызгæн дæр йæхицæн ис уым хæдзар .
 горат -ы чызг -æн =дæр йæ= -хицæн ис уым хæдзар
 town INESS girl DAT =PTCL POSS.3SG= REFL.DAT EXST DemDist.IN house

They made their affairs, they married, we had two brides, the daughter also married, and we struggled here, we did not leave for the city, but anyway, so that they would not remain here, we bought the two sons homes in the city, the daughter also has her own home.

5.5 Æмæ уым цæрынц гьер нæ внуктæ ,
 æмæ уым цæр -ынц гьер нæ= внук -т -æ
 and DemDist.IN live PRS.3PL now POSS.1PL= grandson PL NOM

нæ бæрæг кæнынц , алы выходнойтты дæр
 =нæ бæрæг кæн -ынц алы выходной -тт -ы =дæр
 =1PL.ENCL.GEN remarkable do PRS.3PL every holiday PL INESS =PTCL

ам ваййынц , лæппутæ дæр , бинонтæ , иууылдæр
 ам вайй -ынц лæппу -т -æ =дæр бинон -т -æ иууылдæр
 DemProx.IN happen PRS.3PL boy PL NOM =PTCL family PL NOM all

, чындзытæ дæр , уæгъд рæстæг сын куы вæййы ,
 чындз -ытæ =дæр уæгъд рæстæг =сын куы вæйй -ы
 bride PL =PTCL free time =3PL.ENCL.DAT if happen PRS.3SG

уæддæр ам вæййынц .
 уæддæр ам вæйй -ынц
 still DemProx.IN happen PRS.3PL

And there they live, our grandchildren visit us, each weekend they come here, the boys too, all the family, and the brides too, when they have free time, then they come here still.

5.6 Нæ нæ рох кæнынц , мах дæр ам
 нæ =нæ рох кæн -ынц мах =дæр ам
 NEG =1PL.ENCL.GEN forgotten do PRS.3PL we.NOM =PTCL DemProx.IN

нæ бон цы ис кæнæм , фос дарæм ,
 нæ= бон цы ис кæн -æм фос дар -æм
 POSS.1PL= possibility what EXST do PRS.1PL cattle hold,keep PRS.1PL

зæххы куыст дæр кæнæм цалынмæ бон уа , уæд мæ
 зæхх -ы куыст =дæр кæн -æм цалынмæ бон уа уæд мæ
 land INESS work =PTCL do PRS.1PL until possibility be.SBJV.3SG then and

кæндзыстæм , стæй уæд нæ бон куы нал уа , уæд
 кæн -дзыстæм стæй уæд нæ= бон куы нал уа уæд
 do FUT.1PL then then POSS.1PL= possibility if no.longer be.SBJV.3SG then

ницы уал .
 ницы уал
 nothing more

They don't forget us, we also do what we can: we hold cattle, we work on land, until it is possible, we will do it, and when we will not be able [to work], we will do nothing more.

Maria Batieva's autobiography

Мæрусйы автобиографи

Автобиография Марии Батиевой

Maria Batieva, Dargavs

Мария Батиева, с. Даргавс

1.1 Ам райгуырдтæн , æз ам скъоламæ
 ам рай- гуырд -тæн æз ам скъола -мæ
 DemProx.IN PV be.born PST.INTR.1SG I DemProx.IN school ALL

бацыдтæн , ам уæд седьмойтæй йеддæйтмæ нæма
 ба- цыд -тæн ам уæд седьмой -т -æй йеддæйтмæ нæма
 PV go PST.INTR.1SG DemProx.IN then PL ABL except not.yet

уыдис мæ семилетка куы фæдæн , уæд Хъобанмæ
 уыд -ис мæ семилетка куы фæ- дæн уæд Хъобан -мæ
 be PST.INTR.3SG and seven-year.school if PV be.PRS.1SG then Koban ALL

ацыдтæн .
 а- цыд -тæн
 PV go PST.INTR.1SG

Here I was born, here I went to school, there was only a seven-year school here, when I finished the 7th grade, I went to study to Koban.

1.2 Уым дæсæм кълас фæдæн
 уым дæс -æм кълас фæ- дæн
 DemDist.IN ten ORD class PV be.PRS.1SG

There I finished the 10th grade.

2.1 Стæй уæд уырдыгæй куы æрбацыдтæн , хæст нæ
 стæй уæд уырдыгæй куы æрба- цыд -тæн хæст =нæ
 then then from.there if PV go PST.INTR.1SG war =1PL.ENCL.GEN

æрæййæфта , хæсты рæстæг уыди уый , æмæ
 æр- æййæфт -а хæст -ы рæстæг уыд -и уый æмæ
 PV get PST.TR.3SG war GEN time be PST.INTR.3SG DemDist.NOM and

хæсты фæстæ , фæстæмæ , ам скъола байгом кодтой
 хæст -ы фæстæ фæстæмæ ам скъола бай- гом код -т -ой
 war GEN after back DemProx.IN school PV open do TR PST.TR.3PL
 Then, when we returned from there, the war caught us, it was wartime then, and after the war they opened a school here.

2.2 Æмæ гыццылæй стыраей иууылдæр пятый къласы онг
 æмæ гыццыл -æй стыр -æй иууылдæр пяты -й кълас -ы онг
 and small ABL big ABL all class GEN till

дзы уыдис æмæ пятыйтæм бацыдыстæм æмæ
 =дзы уыд -ис æмæ пятый -т -æм ба- цыд -ыстæм æмæ
 =3SG.ENCL.INESS be PST.INTR.3SG and PL ALL PV go PST.INTR.1PL and

уæд дыккаг хатт седьмойты фæстæм
 уæд дыккаг хатт седьмой -т -ы фæстæм
 then second time PL GEN back

The young and the older, everyone studied here until the fifth grade, and we went to the fifth and for the second time to the seventh grade.

3 Стæй уæд æз куысты ныллæууыдтæн æмæ иу афæдз куы
 стæй уæд æз куыст -ы ныл- лæууыд -тæн æмæ иу афæдз куы
 then then I work INESS PV stand PST.INTR.1SG and one year if

бакуыстон уæд мæ куы стæй ахуырмæ арвыстой
 ба- куыст -он уæд мæ куы стæй ахуыр -мæ а- рвыст -ой
 PV work PST.TR.1SG then and if then study ALL PV send PST.TR.3PL

Ростовмæ , уым сахуыр кодтон , стæй уæд
 Ростов -мæ уым с- ахуыр код -т -он стæй уæд
 Rostov ALL DemDist.IN PV study do TR PST.TR.1SG then then

ыссыдтæн , мæ ма иу чысыл акуыстон æмæ уæд
 ыссыд -тæн мæ =ма иу чысыл а- куыст -он æмæ уæд
 climb.up PST.INTR.1SG and =yet one little PV work PST.TR.1SG and then

чынды ацыдтæн , 56 азы
 чынды -ы а- цыд -тæн аз -ы
 bride INESS PV go PST.INTR.1SG year INESS

Then I went working, and after I had worked for a year, then they sent me from the work to study in Rostov, there I studied, then I returned and worked a little bit more, then I married, in 1956.

4.1 Æмæ ныццыдтæн гьер мæ ног хæдзæрмæ
 æмæ ныц- цыд -тæн гьер =мæ ног хæдзæр -мæ
 and PV go PST.INTR.1SG now =1SG.ENCL.GEN new house ALL

ахастой мæ по обычаю ирон æгъдæуттæ куыд ваййынц
 а- хаст -ой мæ по ирон æгъдæу -ттæ куыд вайй -ынц
 PV carry PST.TR.3PL and Ossetic custom PL how happen PRS.3PL

йæ **афтæ** **алцытæ** **æмæ** **уæд** **цæрын** **райдыдтон**
 йæ= афтæ алцы -т -æ æмæ уæд цæр -ын ра- йдыд -т -он
 POSS.3SG= so any PL NOM and then live INF PV begin TR PST.TR.1SG
дарддæр **бинонтимæ** **фæцардыстæм** **стæй** **уæд** **рахицæн**
 дард -дæр бинон -т -имæ фæ- цард -ыстæм стæй уæд ра- хицæн
 distant COMPAR family PL COMIT PV live PST.INTR.1PL then then PV separate
стæм **уæд** **иу** **цалынмæ** **хæдзæрмаæ** **иннæ** **чындрæ** **æрцыди** **уæд**
 стæм уæд =иу цалынмæ хæдзæр -мæ иннæ чындрæ æр- цыд -и уæд
 be.1PL then =ITER until house ALL other bride PV go PST.INTR.3SG then
мæхицæн **ничи** **кодта**
 мæ= -хицæн ничи код -т -а
 POSS.1SG= REFL.DAT nobody do TR PST.TR.3SG

And I came to the new house, they brought me, according to Ossetic traditions it is like this. And then we started living and then lived with his family, and after that we separated from his parents, as it is said, until after a new bride comes into the house, until then we didn't separate.

4.2 Стæй уæд иунæгæй иу куы уыди **уæд та иу**
 стæй уæд иунæг -æй =иу куы уыд -и уæд =та =иу
 then then single ABL =ITER if be PST.INTR.3SG then =CONTR =ITER
мад æмæ фыдимæ цæргæйæ баззадис ныртæккæ
 мад æмæ фыд -имæ цæр -гæ -йæ ба- ззад -ис ныртæккæ
 mother and father COMIT live CONV ABL PV stay PST.INTR.3SG now
уый дæр нал и
 уый =дæр нал и
 DemDist.NOM =PTCL no.longer EXST

And when, it is said, they have one child, they remained with the parents, this no longer exists now too.

4.3 Æмæ чындрæ куы рхастам дыккаг уæд мах рацыдыстæм
 æмæ чындрæ куы р- хаст -ам дыккаг уæд мах ра- цыд -ыстæм
 and bride if PV carry PST.TR.1PL second then we.NOM PV go PST.INTR.1PL
æмæ нæхицæн ацы хæдзар скодтам æмæ ам
 æмæ нæ= -хицæн ацы хæдзар с- код -т -ам æмæ ам
 and POSS.1PL= REFL.DAT DemProx house PV do TR PST.TR.1PL and DemProx.IN
цæрын райдыдтам
 цæр -ын ра- йдыд -т -ам
 live INF PV begin TR PST.TR.1PL

And when the second son married, then we left them and built ourselves this house and started living here.

5.1 Æмæ уæд сывæллæттæ дæр фæзындысты æмæ уæд ськола
 æмæ уæд сывæллæ -тт -æ =дæр фæ- зынд -ысты æмæ уæд ськола
 and then child PL NOM =PTCL PV appear PST.INTR.3PL and then school
дæр ам фесты дыууæ лæппуйы æмæ чызг
 =дæр ам фе- сты дыууæ лæппу -йы æмæ чызг
 =PTCL DemProx.IN PV be.PRS.3PL two boy GEN and girl

And there children appeared and finished school here, two sons and a daughter.

5.2 Ам фесты деуытæ стæй уæд ацыдысты
 ам фе- сты деуытæ -т -æ стæй уæд а- цыд -ысты
 DemProx.IN PV be.PRS.3PL ninth PL NOM then then PV go PST.INTR.3PL

Here they finished the 9th grade and left.

5.3 Æмæ æртæйæ дæр уæлдæр ахуырад райстой лæппутæ
 æмæ æртæ -йæ =дæр уæлдæр ахуырад ра- йст -ой лæппу -т -æ
 and three ABL =PTCL higher education PV take PST.TR.3PL boy PL NOM

дæр чызг дæр .
 =дæр чызг =дæр
 =PTCL girl =PTCL

And all the three have received a higher education, the boys and the girl.

5.4 Бахъуыддæгтæ сын кодтам чындзытæ
 ба- хъуыддæг -тæ =сын код -т -ам чындз -ытæ
 PV business PL =3PL.ENCL.DAT do TR PST.TR.1PL bride PL
 æрхастой дыууæ чындзы чызг дæр æрвыстам
 æр- хаст -ой дыууæ чындз -ы чызг =дæр æрвыст -ам
 PV carry PST.TR.3PL two bride GEN girl =PTCL send PST.TR.1PL
 йæ мæ мах ам фæтухæнтæ кодтам æмæ
 =йæ мæ мах ам фæ- тухæн -тæ код -т -ам æмæ
 =3SG.ENCL.GEN and we.NOM DemProx.IN PV torment PL do TR PST.TR.1PL and
 мах нал ацыдыстæм фæлæ уæддæр уыдон ам
 мах нал а- цыд -ыстæм фæлæ уæддæр уыдон ам
 we.NOM no.longer PV go PST.INTR.1PL but still DemDist.PL.NOM DemProx.IN
 ма баззайой зæгъгæ сын сæ дыууæйæн
 ма ба- ззай -ой зæгъ -гæ =сын =сæ дыууæ -йæн
 NEG PV stay SBJV.3PL say CONV =3PL.ENCL.DAT =3PL.ENCL.GEN two DAT
 дæр хæдзæрттæ ба ... скодтам балхæдтам
 =дæр хæдзæр -тт -æ ба с- код -т -ам ба- лхæд -т -ам
 =PTCL house PL NOM PV do TR PST.TR.1PL PV buy TR PST.TR.1PL
 гораты чызгæн дæр йæхицæн ис уым хæдзар
 горат -ы чызг -æн =дæр йæ= -хицæн ис уым хæдзар
 town INESS girl DAT =PTCL POSS.3SG= REFL.DAT EXST DemDist.IN house

They made their affairs, they married, we had two brides, the daughter also married, and we struggled here, we did not leave for the city, but anyway, so that they would not remain here, we bought the two sons homes in the city, the daughter also has her own home.

5.5 Æмæ уым цæрынц гьер нæ внуктæ ,
 æмæ уым цæр -ынц гьер нæ= внук -т -æ
 and DemDist.IN live PRS.3PL now POSS.1PL= grandson PL NOM
 нæ бæрæг кæнынц , алы выходнойтты дæр
 =нæ бæрæг кæн -ынц алы выходной -тт -ы =дæр
 =1PL.ENCL.GEN remarkable do PRS.3PL every holiday PL INESS =PTCL
 ам вæййынц , лæппутæ дæр , бинонтæ , иууылдæр
 ам вæйй -ынц лæппу -т -æ =дæр бинон -т -æ иууылдæр
 DemProx.IN happen PRS.3PL boy PL NOM =PTCL family PL NOM all
 , чындзытæ дæр , уæгъд рæстæг сын куы вæййы ,
 чындз -ытæ =дæр уæгъд рæстæг =сын куы вæйй -ы
 bride PL =PTCL free time =3PL.ENCL.DAT if happen PRS.3SG
 уæддæр ам вæййынц .
 уæддæр ам вæйй -ынц
 still DemProx.IN happen PRS.3PL

And there they live, our grandchildren visit us, each weekend they come here, the boys too, all the family, and the brides too, when they have free time, then they come here still.

5.6 Нæ нæ рох кæнынц , мах дæр ам
 нæ =нæ рох кæн -ынц мах =дæр ам
 NEG =1PL.ENCL.GEN forgotten do PRS.3PL we.NOM =PTCL DemProx.IN

нæ	бон	цы	ис	кæнæм	,	фос	дарæм	,
нæ=	бон	цы	ис	кæн -æм		фос	дар	-æм
POSS.1PL=	possibility	what	EXST	do PRS.1PL		cattle	hold,keep	PRS.1PL
зæххы	куыст	дæр	кæнæм	цалынмæ	бон	уа	,	уæд мæ
зæхх -ы	куыст	=дæр	кæн -æм	цалынмæ	бон	уа		уæд мæ
land INESS	work	=PTCL	do PRS.1PL	until	possibility	be.SBJV.3SG		then and
кæндзыстæм	стæй	уæд	нæ	бон	куы	нал	уа	уæд
кæн -дзыстæм	стæй	уæд	нæ=	бон	куы	нал	уа	уæд
do FUT.1PL	then	then	POSS.1PL=	possibility	if	no.longer	be.SBJV.3SG	then
ницы	уал							
ницы	уал							
nothing	more							

They don't forget us, we also do what we can: we hold cattle, we work on land, until it is possible, we will do it, and when we will not be able [to work], we will do nothing more.